

BLODIG ALVOR

PREMIERE HOVEDSCENEN 1. NOVEMBER 2014

DRAMATIKER: **YASMINA REZA**

OVERSATT AV: **CHRISTINE AMADOU**

REGISSØR: **AUDNY CHRIS HOLSEN**

DRAMATURG: **CARL JØRN JOHANSEN**

SCENOGRAF OG KOSTYMEDESIGNER: **OLAV MYRTVEDT**

KOREOGRAF: **SIGRID EDVARDSSON**

LYSDESIGNER: **HAAKON ESPELAND**

MASKØR: **JILL TONJE HOLTER**

MEDVIRKENDE:

EVEN STORMOEN SOM ALAIN REILLE

MAREIKE WANG SOM ANETTE REILLE

ØYSTEIN MARTINSEN SOM MICHEL HOULLIÉ

MARIANNE HOLTER SOM VÉRONIQUE HOULLIÉ

FOTO: **STIG HÅVARD DIRDAL**

FORLAG: **NORDISKA Aps**

SCENE
SKIFTE

ROGALAND
TEATER

SMÅ BØLLER KAN HA STORE BØLLER TIL FORELDRE

AV SIGRUN DANCKE SKAARE

En artikkel fra Høgskolen i Lillehammer,
publisert i Forskning.no

Snakker du mye om andre, havner ofte i trøbbel eller krangler om småting, vil barna dine lære at det er greit å samhandle med andre på denne måten, mener pedagog.

Mobbing blant barn ser ikke ut til å minske til tross for all satsing mot mobbing i skole og barnehage.

– Det er derfor på tide å sette søkelys på andre arenaer hvor barn oppholder seg, hevder pedagog Ingrid Grimsmo Jørgensen.

Vet for eksempel foreldre hva de kan gjøre for å hindre at barnet deres blir en mobber?

Jørgensen fra Høgskolen i Lillehammer er en hyppig brukt foredragsholder på foreldremøter og foreldreutvalg (FAU) i Norge hvor hun snakker om hvordan foreldre kan forebygge mobbing blant barn og unge. Hun kaller det foreldrekompetanse.

FORELDRE FORSTÅR SAMMENHENGEN

Foreldrene får en aha-opplevelse når de oppdager sammenhengen mellom samspillet mellom dem og barna på hjemmebane, og hvordan barnet oppfører seg blant venner.

De forstår at hjemmet er en viktig arena hvor barn og unge tilegner seg og øver på sosiale ferdigheter.

– Jeg gir foreldrene konkrete råd om hvordan god konflikthåndtering fremmer sosial kompetanse hos barn.

– Og det som kanskje fenger mest er at foreldrene lærer noe om betydningen av egen følelsesmessig mestring i samspill med barna sine, sier Jørgensen som både har fordypet seg faglig og brenner for utvikling av kompetanse i nære relasjoner.

SOSIAL KOMPETANSE FOREBYGGER MOBBING

– Vi vet at sosial kompetanse hos barn er med på å forebygge problematferd, deriblant også mobbeatferd, sier Grimsmo Jørgensen. Vi snakker om sosiale ferdigheter som barn klarer å ta i bruk i sosialt samspill med andre.

Barn med høy sosial kompetanse kjennetegnes ved at de klarer å sette seg inn i andres situasjon. Det gjør at de forstår andres følelsesliv bedre, de klarer å få og beholde venner, og de setter seg lettere inn i hvordan andre barn opplever å være sammen med dem.

Disse barna klarer å løse konflikter, ser konsekvensene av sine egne handlinger og tar ansvar for eget bidrag til konflikter.

– Sosialt kompetente barn har rett og slett en bedre "verktøykasse" de kan bruke i møte med andre. Det

gjør at de kan leve seg inn i hvordan det oppleves å bli holdt utenfor, ikke ha venner og det å være litt annerledes.

– Og det betyr at de mobber andre barn i mindre grad, sier Jørgensen.

FORELDRE ER ROLLEMODELLER

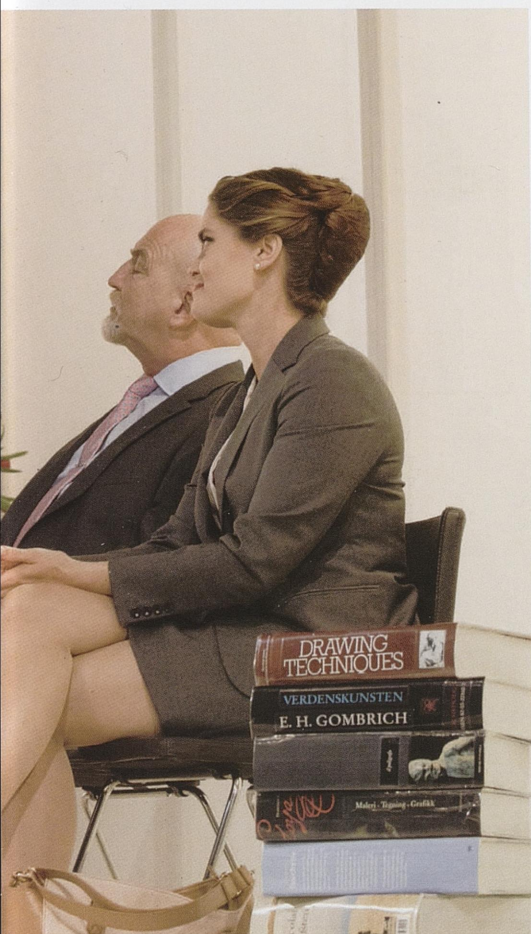
Sosial kompetanse tilegnes over tid og er nært knyttet til samspillet mellom foreldre og barn. Barn har behov for veiledning og grenser, men de har også et behov for at foreldre gir omsorg, tar del i livet deres og hjelper dem med å håndtere tanker og regulere følelser i forhold til andre.

– Foreldrenes kompetanse blir derfor viktig, sier Jørgensen.

– Foreldre er viktige rollemodeller, fortsetter hun. – Hvis barnet gir klart uttrykk for negative oppfatninger om noe eller noen, kan det være viktig å forsøke å justere barnets perspektiv i positiv retning, og hjelpe barnet til å forstå både hva det føler og hva den andre føler.

TENKE HØYT OM FØLELSER

– Det kan være lett å si at det ikke er lov til å være slem mot andre, men dersom voksne selv snakker nedsettende om andre, så tar gjerne barna etter, forklarer Jørgensen.

Rause og inkluderende foreldre som snakker positivt om andre når de sammen med barna sine, er en viktig nøkkel i utviklingen av gode sosiale ferdigheter.

Undring eller høyttenkning setter ord på det store spekteret av følelser som finnes; jeg lurer på hva hun tenkte og følte når hun sa det?

Dette fører til at barnet forstår andres følelsesliv bedre, klarer å koble sammen handlinger og følelser og leve seg inn i hvordan det oppleves å bli holdt utenfor, ikke ha venner og være litt annerledes.

BARNA LÆRER SAMHANDLING HJEMME

– Hva som skjer innenfor husets fire vegger har stor betydning for hva slags samspillmønster barn utvikler. Dersom mor og far stadig krangler om småting, havner i trøbbel med naboen, eller har en væremåte som forteller ungene at det er greit å snakke nedsettende om andre, lærer barna å samhandle med andre på denne måten, sier Jørgensen.

Slike samhandlingsmønstre tar barnet med seg på skolen og på fritidsaktiviteter. Det kan føre til at barnet stadig havner i konflikter, ikke klarer å løse konflikter, forutsetter i mindre grad konsekvenser av egne handlinger, og tar lite ansvar for eget bidrag til konflikter.

Disse barna kan utvikle mobbeatferd.

Å GÅ I SKYTTERGRAVEN ELLER GÅ I SEG SELV

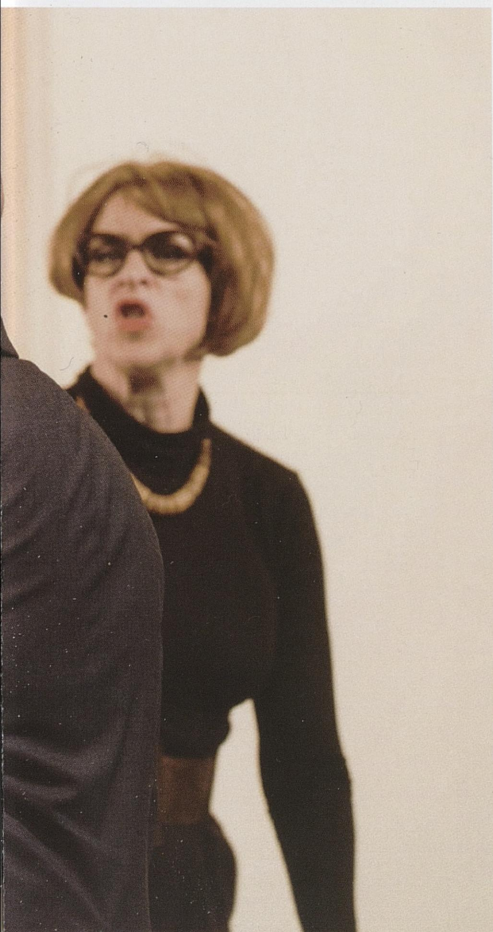
Hvis barn mobber andre, har de voksnes reaksjon også stor betydning for om mobbingen fortsetter.

– Går du i skyttergraven og forsvarer deg, eller går du i deg selv når du som forelder får tilbakemelding om at barnet ditt mobber andre? spør Jørgensen.

Det skal stor modenhet og refleksjon til å innrømme at egne barn plager andre og være villig til å ta grep for å hindre at dette fortsetter.

– Dette er et svært sårbart område og viser at foreldre også trenger kompetanse i hva de skal gjøre hvis barnet deres er i ferd med å utvikle mobbeatferd. Denne kompetanseutviklingen tilbys i liten grad i dag. Foreldre bør slik sett ha kompetanse i både forebygging og håndtering av mobbeatferd hos barn, sier Jørgensen.

Våre holdninger, lekenhet, nysgjerrighet, moral og interesse for hva som ligger bak menneskers handlinger er nøkler til sosial læring hos barna, mener pedagogen.

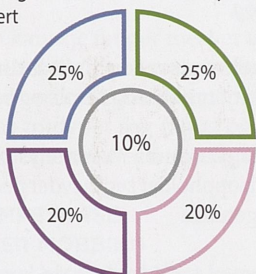

Prestisje,
tro på seg selv og
resultatorientert

Moderne

Engasjement,
prinsippmennesker
og fellesskaps-
orientering

Pragmatisk

Idealistisk

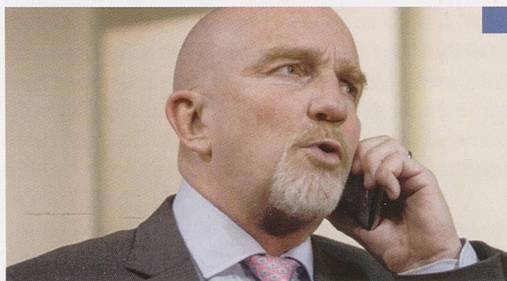
Praktikere,
signalverdi
og spenning

Tradisjonell

Tradisjon,
familie og
det nære miljø

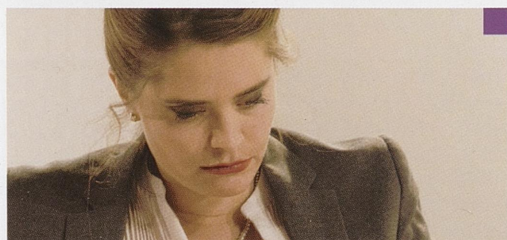
HVILKEN TYPE ER DU?

I FØLGE MINERVAMODELLEN KAN
MAN Plassere befolkningen inn
i ulike livstilssegmenter. Vi har
segmentert de ulike karakterene
i blodig alvor. I hvilket segment
hører du hjemme?

ALAIN REILLE – *materialistisk individualist*

Har et materialistisk livssyn og en dyr livsstil. Har en godt betalt jobb og føler sjelden solidaritet overfor bestemte grupper. Han følger gjerne med dem som beveger seg i samme retning som han selv. Synes barneoppdragelse er overvurdert, men har et stort fokus på karriere og det å tjene penger slik at han har råd til alle de luksusting han ønsker å kunne gi seg selv og sin familie.

ANNETTE REILLE – *tradisjonell materialist*

Er materialistisk, men fokuserer på tradisjoner og ser seg selv som sin egen lykkes smed. Har tendenser til et høyt forbruk og søker i retning av moderne gruppeforhold som venninneforeninger. Avslutter gjerne kvelden foran tv skjermen med lett underholdning.

VÉRONIQUE HOULLIÉ – *solidarisk idealist*

Har en livsstil som er basert på hva individet selv mener, samt hva som er etisk og moralsk korrekt. Er interessert i kultur, skjønnlitteratur og naturopplevelser. Er en politisk korrekt forbruker, opptatt av naturen og gjør mye for å bevare miljøet. Føler en sterk solidaritet overfor de personer i samfunnet som er lik seg selv, spesielt mht utdanning. Har en tendens til å føle seg bedre stilt enn det omgivende samfunn.

MICHEL HOULLIÉ – *tradisjonell idealist*

Er en tradisjonell idealist. Går opp i familien, hagen, innkjøpsturer og den ukentlige lottotrekning. Har familien i fokus og er opptatt av å ha et godt forhold til omverdenen, de mennesker han omgås og er veldig gruppeorientert. Vekter tradisjoner og trygghet høyt.